

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÎRE

mun. Chișinău

din _____ 2010

Nr. _____

**cu privire la impunerea obligațiilor speciale preventive
Societății pe Acțiuni “Moldtelecom” în legătură cu puterea sa semnificativă
pe piața accesului cu ridicata la infrastructura de rețea la un punct fix
și pe piața accesului cu ridicata în bandă largă**

În temeiul prevederilor art.9 alin.(1) lit. c), m), n) și lit. u), art.44, art.45, art.47, art.48, art. 49, precum și ale 53 din Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15.11.2007, în continuare Legea nr.241/2007, și a Regulamentului cu privire la interconectare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) nr.12 din 31.01.2009, în continuare denumită *Regulament*;;

Luînd în considerare Hotărârea Consiliului de administrație al ANRCETI privind identificarea pieței accesului cu ridicata la infrastructura de rețea la un punct fix nr.9 din 18.03.2010 și Hotărârea Consiliului de administrație al ANRCETI privind identificarea pieței accesului cu ridicata în bandă largă nr.10 din 18.03.2010

Avînd în vedere Hotărârea Consiliului de administrație al ANRCETI privind desemnarea S.A. „Moldtelecom” cu putere semnificativă pe piața accesului cu ridicata la infrastructura de rețea la un punct fix nr. ... din 2010 și Hotărârea Consiliului de administrație al ANRCETI privind desemnarea S.A. „Moldtelecom” cu putere semnificativă pe piața accesului cu ridicata în bandă largă nr. ... din 2010,

În conformitate cu pct.14 și pct.15 lit. b) din Regulamentul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, în continuare Agenția, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.905 din 28 iulie 2008,
Consiliul de Administrație:

HOTĂRĂȘTE:

1. Societatea pe Acțiuni “Moldtelecom”, IDNO 1002600048836 fiind desemnată cu putere semnificativă pe piața accesului cu ridicata la

infrastructura de rețea la un punct fix și pe piața accesului cu ridicata în bandă largă are următoarele obligații speciale preventive:

- 1) de asigurare a accesului la elemente specifice ale rețelei, la infrastructura asociată și de utilizare a acestora;
 - 2) de asigurare a transparenței, de publicare a ofertei de referință pentru acces la bucla locală;
 - 3) de neadmitere a discriminării,
 - 4) de recuperare a investițiilor, de control al prețurilor, de fundamentare a prețurilor în funcție de costuri;
 - 5) de ținere a evidenței contabile separată.
2. S.A. „Moldtelecom” are obligația de asigurare a condițiilor executării obligațiilor stabilite la pct. 1. al prezentei hotărâri, conform Anexei la prezenta hotărâre.
 3. Prezenta hotărâre se completează de drept cu alte reglementări emise de agenție în acest sens.
 4. Dispozițiile prezentei hotărâri nu aduc atingere posibilității Agenției de a stabili alte condiții sau obligații, ori de a le retrage sau modifica pe toate sau o parte din cele impuse prin prezenta hotărâre.
 5. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se comunică „Moldtelecom” S.A. și Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței în termen de 3 zile.
 6. Prezenta hotărâre se publică pe pagina de Internet a Agenției și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Consiliului

Sergiu SÎTNIC

Membrii Consiliului

Ion POCHIN

Iurie URSU

*Anexă
la Hotărârea Consiliului de
Administrație al Agenției Naționale
pentru Reglementare în Comunicații
Electronice și Tehnologia Informației
nr. _____ din _____ 2010*

**Condițiile executării obligațiilor speciale preventive
impose Societății pe Acțiuni SA”Moldtelecom”
în legătură cu puterea sa semnificativă pe piața accesului cu ridicata la
infrastructura de rețea la un punct fix și pe piața accesului cu ridicata în bandă
largă**

**Capitolul I
OBLIGAȚIA DE ASIGURARE A ACCESULUI LA UNELE
ELEMENTE SPECIFICE ALE REȚELEI PROPRII, LA
INFRASTRUCTURA ASOCIATĂ ȘI DE UTILIZARE A ACESTORA**

1. Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” fiind desemnată ca furnizor cu putere semnificativă pe piața accesului cu ridicata la infrastructura de rețea la un punct fix și pe piața accesului cu ridicata în bandă largă, în continuare furnizorul-ofertant, are obligația, în termenele și condițiile specificate în prezenta Hotărâre, să ofere oricărui furnizor de rețea care solicită accesul sau închiriază cu ridicata servicii în bandă largă, în continuare furnizor-solicitant, serviciul de acces fizic necondiționat la bucla și subbucla locală, precum și acces de tip bitstream la bucla locală.
2. În sensul prezentelor condiții următorii termeni se definesc astfel:
 - 1) *abonat eligibil* - abonat care este eligibil de a comanda un serviciu cu amănuntul prin bucla locală;
 - 2) *sistem de plasare a comenzii* - sistem electronic pus la dispoziția furnizorilor-solicitanți de către furnizorul-ofertant pentru plasarea comenzilor de transferare a buclelor locale către echipamentele colocate ale acestora și interacțiunile ulterioare între furnizorul-ofertant și furnizorii-solicitanți, inclusiv procedurile de înlăturare a erorilor și comenzilor neautorizate, urmărirea procesului de transferare.
 - 3) *serviciul de acces partajat la bucla locală* - mecanism în care lățimea de bandă superioară (peste 30 KHz) a buclei locale este oferită spre utilizare furnizorului solicitant, în timp ce furnizorul-ofertant continuă să furnizeze abonatului serviciile în bandă îngustă, astfel ca serviciul de telefonie fixă.

- 4) *slamming* - practica ilegală de schimbare a statutului liniei de abonat fără informarea sau acordul abonatului sau cu acordul abonatului dar bazat pe declarații false sau practici frauduloase;
 - 5) *serviciul de acces la bucla locală* - serviciu de acces la bucla locală sau serviciu de acces partajat la bucla locală;
 - 6) *winback* - acțiune/acțiuni prin care un furnizor de servicii contactează abonații care intenționează să plece sau au plecat mai puțin de trei luni în urmă la un alt furnizor, pentru a le oferi reduceri, servicii gratuite sau alte stimulente și de a-i convinge să nu schimbe furnizorul sau să revină la propriile servicii cu amănuntul;
 - 7) *locație de acces la bucla/subbucla locală* - locație unde un furnizor-solicitant obține acces la bucla/subbucla locală a furnizorului-ofertant,
 - 8) *locație de colectare a buclelor de bitstream* - locație unde un furnizor-solicitant obține serviciul de colectare regională a buclelor locale de tip bitstream;
 - 9) DSLAM – Digital Subscriber Line Access Multiplexer;
 - 10) OLT – Optical Line Termination;
 - 11) *livrarea buclei locale* - serie de acțiuni ale furnizorului-ofertant de la momentul depunerii de către furnizorul-solicitant a unei solicitări corect formulate de a i se pune la dispoziție, la locația unde are acces, o anumită buclă/subbuclă locală sau buclă de tip bitstream până la momentul când aceasta este pusă la dispoziție și poate fi efectiv utilizată;
 - 12) *retail-minus* – modalitate de determinare a prețurilor la servicii cu ridicata, bazată pe tarifele cu amănuntul la serviciile date, minus costurile evitabile în cazul furnizării serviciilor cu ridicata.
 - 13) LRIC – Long-Rung Incremental Cost
3. Termenii nedefiniți în prezentele condiții au înțelesul dat de Legea nr.241/2007 și/sau de Regulamentul cu privire la interconectare.
 4. Furnizorul-ofertant va asigura oricărui furnizor-solicitant următoarele tipuri de acces la bucla locală:
 - 1) *acces total*, care va permite furnizorului-solicitant să utilizeze în mod exclusiv întregul spectru de frecvențe al buclei/subbuclei locale la care se obține accesul;
 - 2) *acces partajat*, care va permite furnizorului-solicitant să utilizeze frecvențele înalte ale buclei/subbuclei locale la care se obține accesul, în timp ce furnizorul-ofertant va putea continua să utilizeze frecvențele joase prin care se furnizează serviciile în bandă îngustă;
 - 3) *acces de tip bitstream*, care cuprinde accesul la bucla locală echipată cu echipamente active de acces în bandă largă, astfel ca DSLAM, și, după

caz, cuplat cu un serviciu de transportare către o locație regională de colectare a buclelor locale prin bitstream.

5. Bucla și subbucla locală la care furnizorul-ofertant are obligația să ofere accesul include: circuite fizice de cupru prin care abonatul obține accesul la rețeaua de comunicații electronice, circuite fizice instalate, dar neutilizate sau utilizate în trecut, precum și alte circuite fizice care înlocuiesc aceste circuite fizice de cupru ca urmare a modernizării sau modificării rețelei de acces.

Secțiunea 1. Acordul privind accesul

6. La solicitare, furnizorul-ofertant are obligația să negocieze și să încheie un acord de acces la bucla locală în scopul furnizării accesului la bucla/subbucla locală și/sau accesului de tip bitstream la bucla locală. Acordul va prevedea și toate serviciile adiționale furnizate în legătură cu oferirea acestui tip de acces.
7. Termenul pentru negocierea acordului de acces la bucla locală va fi unul rezonabil, dar nu va depăși 30 de zile din data depunerii solicitării de acces.
8. Furnizorul-ofertant va utiliza un acord cadru, care poate fi suplimentat de părți, când se solicită accesul la o nouă locație sau se solicită majorarea capacităților oferite.
9. Termenul pentru completarea acordului cadru privind accesul la noi locații sau majorarea capacităților oferite va fi unul rezonabil, dar nu va depăși 15 zile calendaristice din data solicitării acestora.
10. Furnizorul-ofertant va asigura condiții pentru ca furnizorul-solicitant să poată obține efectiv accesul la spațiul alocat și să poată desfășura lucrări pentru obținerea accesului la bucla locală de la data semnării acordului de acces sau de la data suplimentării acestuia cu noi locații de acces.
11. Acordul de acces la bucla locală se încheie pentru o perioadă nedeterminată sau pe o perioadă acceptată de părți și nu poate fi reziliat unilateral de către furnizorul-ofertant în interesul acestuia, cu excepția cazurilor prevăzute de lege și/sau acord.
12. Furnizorul-ofertant nu va cere furnizorului-solicitant încheierea de contracte separate pentru acces la diferite locații sau pentru capacități suplimentare la locațiile unde deja este furnizat accesul. În acest scop, va fi utilizat Acordul-cadru, care va fi suplimentat de părți, când se solicită accesul la o nouă locație sau se solicită majorarea capacităților oferite.

Secțiunea 2. Accesul fizic la bucla locală

13. În cazul furnizării accesului partajat la bucla locală, furnizorul-ofertant are obligația să instaleze și să întrețină pe cont propriu separatoarele de frecvențe situate la punctul de acces.
- 14) În scopul furnizării accesului la bucla locală și fără a perturba serviciile furnizate pe bucla/subbucla locală, furnizorul-ofertant va îndepărta, acolo unde este tehnic realizabil, eventualele echipamente de pe bucla/subbucla locală la care se solicită accesul.

Secțiunea 3. Accesul de tip bitstream la bucla locală

- 15) Obligația de a furniza acces de tip bitstream se aplică numai pentru zonele geografice în care furnizorul-ofertant poate sa ofere un serviciu în bandă largă abonaților săi proprii.
- 16) Furnizarea accesului de tip bitstream la bucla locală se va efectua la următoarele nivele de agregare:
 - 1) la nivel de DSLAM, OLT sau alt echipament similar după funcționalitate – la orice astfel de locație, unde nu este disponibil serviciul de colocare fizică sau unde repartitorul principal este înlocuit cu echipament de terminare a buclelor locale optice, sau buclele locale de cupru sunt înlocuite în întregime sau în parte prin bucle locale optice;
 - 2) la nivel regional, dar nu se vor limita la următoarele localități:
 - Or. Chișinău;
 - Or. Bălți;
 - Cahul;
 - Comrat;
 - Orhei;
 - Ungheni;
 - Drochia;
 - Edineț;
 - Călărași;
 - Anenii Noi;
 - Florești;
 - Căușeni;
 - Hîncești;
 - Rezina;
 - Soroca;
 - Rîșcani;
 - Briceni;
 - Strășeni;
 - Șoldănești;
 - Sângerei;
 - Cimișlia.
 - 3) la nivel național – în mun. Chișinău. Furnizorul-ofertant are obligația să furnizeze, în termen ce nu va depăși 31 decembrie 2012, acces de tip bitstream prin agregarea buclelor locale la nivel național.
- 17) Locațiile de colectare a buclelor de tip bitstream vor fi organizate în locuri ce sunt aferente accesului la bucla locală la un repartitor principal al unui comutator de clasă V din fiecare din localitățile indicate.
- 18) Furnizorul-ofertant va asigura că la locațiile regionale sau națională de acces de tip bitstream este posibilă colectarea oricărei bucle locale în rețeaua de

acces a furnizorului-ofertant, unde există posibilitate de a fi echipate cu echipamentul DSLAM sau de funcționalitate similară al furnizorului-ofertant.

- 19) În cazul accesului de tip bitstream la bucla locală, furnizorul-ofertant nu are obligația de echipare a locației abonatului cu separator de frecvențe, modem sau alt echipament terminal. Funcția de asigurare a faptului, că astfel de echipamente sunt instalate, după necesitate, îi revine furnizorului-solicitant.
- 20) Furnizorul-ofertant poate cere furnizorului-solicitant a accesului de tip bitstream să asigure că, la momentul conectării abonatului la serviciul de acces în bandă largă al furnizorului-solicitant, bucla locală accesată prin acest tip de acces este echipată la locația abonatului cu un echipament separator de frecvențe cu anumite caracteristici, precum și să stabilească caracteristicile funcționale ale modemelor sau echipamentelor cu funcționalitate similară, necesare pentru funcționarea corespunzătoare a liniei date de acces.
- 21) Furnizorul-ofertant poate oferi serviciile de acces de tip bitstream cu configurațiile existente în rețeaua sa de acces local, utilizate pentru furnizarea propriilor servicii cu amănuntul.

Secțiunea 4. Colocarea

- 22) Furnizorul-ofertant va oferi oricărui furnizor-solicitant serviciul de colocare la orice locație de acces sau, după caz, locație de colectare solicitată. Alocarea se va efectua după principiul primul venit – primul deservit.
- 23) În cazul colocării fizice, furnizorul-ofertant va permite persoanelor autorizate ale furnizorului-solicitant timp de 24 ore pe zi, 7 zile în săptămână, zilele lucrătoare și nelucrătoare, pe durata întregului an calendaristic, accesul la spațiul fizic alocat, precum și la toate celelalte resurse tehnice necesare instalării, conectării, funcționării și întreținerii corespunzătoare a echipamentelor relevante aparținând furnizorului-solicitant.
- 24) Furnizorul-ofertant va oferi servicii de colocare fizică la orice repartitor principal din rețeaua sa de acces. Colocarea fizică presupune punerea la dispoziția furnizorului-solicitant a unui spațiu amenajat în acest scop pentru instalarea de către acesta a echipamentelor sale și a posibilității accesului personalului furnizorului-solicitant 24 ore din 24, 7 zile în săptămână.
- 25) În cazul în care furnizorul-ofertant nu dispune de capacitatea pentru oferirea serviciului de colocare fizică, acesta va furniza colocare virtuală la orice locație de acces. Prin colocare virtuală, furnizorul-ofertant va instala, opera și repara echipamentul colocat al furnizorului-solicitant în termeni și condiții de calitate nu mai puțin avantajoase decât pentru instalarea, operarea și reparația propriilor echipamente similare. Colocarea virtuală se va realiza în același spațiu în care funcționează echipamentele furnizorului-ofertant, fără construirea unei structuri cu rol de protecție. În cazul furnizării colocării virtuale, furnizorul-ofertant va instala, opera și va repara în aceeași termeni ca și pentru propriul echipament segmentul de conexiune dintre echipamentul DSLAM sau cu funcționalitate echivalentă a furnizorului-solicitant și punctul

până la care furnizorul-solicitant are acces la această conexiune. Oferirea colocării virtuale nu presupune obligația de a furniza accesul direct al personalului furnizorului-solicitant la echipamentul colocat în scopul instalării, operării sau reparării lui.

- 26) Colocarea fizică sau virtuală poate fi refuzată de furnizorul-ofertant numai în următoarele situații:
 - 1) lipsa spațiului colocabil;
 - 2) colocarea nu este posibilă din punct de vedere tehnic.
- 27) Sarcina probei privind existența situațiilor prevăzute la p.26 se incumbă furnizorului-ofertant. Furnizorul-ofertant va comunica în scris furnizorului-solicitant și Agenției despre refuzul de a oferi colocare fizică, iar în lipsa capacităților pentru aceasta – și a colocării virtuale, precum și termenul orientativ în care colocarea va putea fi oferită, în cel mult 5 zile lucrătoare de la data primirii cererilor inițiale sau ulterioare de colocare, cererii de încheiere a acordului sau de suplimentare a lui. În cazul refuzului colocării, furnizorul-ofertant va asigura accesul în spațiul fizic dat unei echipe formate din reprezentanți ai Agenției și, la solicitarea furnizorului-solicitant, ai furnizorului-solicitant, în vederea constatării temeiniciei refuzului.
- 28) Spațiul colocabil alocat unui furnizor-solicitant, pe baza fiecărei cereri inițiale sau ulterioare de furnizare a accesului la bucla locală, nu va depăși 4 mp.
- 29) Cererile ulterioare de alocare a unor spații colocabile în același spațiu al furnizorului-ofertant vor fi acceptate numai după ocuparea în mod eficient, în proporție de cel puțin 80%, a capacității fiecărui *rack* instalat, cu echipamente necesare realizării accesului la bucla locală sau interconectării ori cu echipamente necesare funcționării optime a acestora.
- 30) În cazul în care furnizorul-solicitant solicită colocare la distanță, furnizorul-ofertant are obligația să ofere condiții pentru ca accesul la bucla locală să fie realizat. Prin colocare la distanță, furnizorul-solicitant instalează echipamentele sale în spații ce nu aparțin sau nu sunt operate de furnizorul-ofertant.
- 31) Furnizorul-ofertant va oferi oricărui furnizor-solicitant posibilitatea de a instala și conecta în spațiul fizic alocat echipamentul necesar, inclusiv echipamente care conduc la îmbunătățirea performanțelor echipamentului de bază.
- 32) Furnizorul-ofertant nu va condiționa sau limita posibilitatea pentru un furnizor-solicitant, ce beneficiază deja de colocare fizică în spațiul furnizorului-ofertant, să furnizeze unui furnizor terț colocare în cadrul echipamentelor proprii colocate.
- 33) Furnizorul-ofertant nu va condiționa sau limita posibilitatea furnizorilor-solicitanți care beneficiază deja de colocare să efectueze interconectarea directă a echipamentelor lor în spațiul de colocare.

- 34) Furnizorul-ofertant nu va condiționa sau limita posibilitatea furnizorilor-solicitanți să utilizeze spațiile de colocare obținute pentru interconectare pentru colocarea echipamentelor necesare pentru accesul fizic la bucla locală sau de tip bitstream pentru alte servicii, sau vice-versa, și nici nu va cere furnizorilor-solicitanți să închirieze și/sau instaleze facilități aparte sau suplimentare.
- 35) Dacă furnizorul-solicitant nu își instalează echipamentele în spațiul fizic alocat pentru colocare sau utilizează formal acest spațiu, în termen de 60 zile de la data notificării scrise de către furnizorul-ofertant privind alocarea spațiului pentru colocare din motive care îi sunt imputabile, furnizorul-ofertant va reține alocarea, informând prealabil, cu 10 zile, Agenția și furnizorul-solicitant. La cererea furnizorului-solicitant, Agenția poate stabili un termen mai mare pentru instalarea echipamentelor, dacă acesta demonstrează că acest lucru este necesar având în vedere circumstanțele concrete ale cazului.
- 36) Furnizorul-ofertant va acorda spații ce se eliberează în urma modernizării rețelelor sale prioritar serviciilor de colocare fizică, dacă acestea se află la o distanță rezonabilă de repartitorul de transfer.

Secțiunea 5. Acces la alte servicii asociate

- 37) Furnizorul-ofertant va oferi orice serviciu de care în mod rezonabil are nevoie un furnizor-solicitant pentru a obține accesul la bucla locală și de tip bitstream, astfel ca accesul la infrastructura asociată, accesul prin canalizare, galerii de cabluri și trecerea prin spații tehnologice, colocarea echipamentului, climatizare, energie electrică, căldură, facilități de mutare a echipamentelor etc. Furnizorul-ofertant are obligația să argumenteze, dacă consideră că o solicitare este nerezonabilă, inclusiv să notifice Agenția.
- 38) Accesul la serviciile asociate se va efectua după principiul primul venit – primul deservit.
- 39) Furnizorul-ofertant are obligația să furnizeze, la solicitare, un serviciu de linie închiriată de capacitate suficientă între echipamentul colocat de acces fizic la bucla locală al furnizorului-solicitant și cel mai apropiat punct unde furnizează o locație de colectare a buclelor accesate prin bitstream. Această cerință nu se răsfrânge asupra situațiilor când furnizorul-ofertant nu dispune de astfel de posibilități tehnice.
- 40) Furnizorul-ofertant va instala, va testa și întreține cabluri de legătură internă, precum și la cererea furnizorului-solicitant va furniza accesul la infrastructura asociată, inclusiv:
- 1) repartitorul de transfer;
 - 2) cablurile de legătură externe, în cazul accesului la bucla locală la distanță, prin propriile conducte de cabluri, piloni etc., astfel încât furnizorul-solicitant să își poată conecta propriile echipamente.

- 41) Furnizorul-ofertant va asigura la solicitare, accesul la infrastructura asociată în scopul instalării și întreținerii legăturilor de transmisie între echipamentul furnizorului-solicitant și cel mai apropiat punct de acces la rețeaua furnizorului-solicitant.
- 42) În cazul în care, furnizorul-solicitant dorește să furnizeze el însuși legătura de transmisie, pe suport optic sau prin fire metalice, furnizorul-ofertant are obligația să-i ofere acestuia conexiunea fizică respectivă prin propriile conducte de cabluri din afara spațiului furnizorului-ofertant și cea mai apropiată cameră de cabluri din afara spațiului furnizorului-solicitant sau, la cerere, să instaleze și să întrețină această conexiune, astfel încât furnizorul-solicitant să își poată conecta propriile echipamente.
- 43) În cazul în care furnizorul-solicitant dorește să furnizeze el însuși legătura de transmisie prevăzută la p.41 pe suport radio, furnizorul-ofertant are obligația să îi ofere acestuia conexiunea fizică corespunzătoare (fibră optică, fire metalice) ce realizează legătura între echipamentul colocat al furnizorului-solicitant și un echipament de transmisiuni radio colocat în cadrul aceluiași spațiu al furnizorului-solicitant sau, la cerere, să instaleze și să întrețină această conexiune pentru furnizorul-solicitant .

Secțiunea 6. Alte prevederi ce vizează accesul

- 44) În cazul defectării oricărui element de infrastructură asociată a furnizorului-ofertant, acesta are obligația, în maxim o oră, din momentul depistării sau notificării defecțiunii de către furnizorul-solicitant, să întreprindă acțiuni necesare pentru remedierea defecțiunilor respective, precum și pentru înlăturarea sau limitarea eventualelor prejudicii, în termenii stabiliți în Oferta de referință pentru acces și în acordurile pentru acces la bucla locală.
- 45) Cheltuielile aferente remedierii defecțiunilor vor fi suportate în întregime de către furnizorul-ofertant, cu excepția cazului în care se stabilește că furnizorul-solicitant este responsabil de defecțiunea produsă.
- 46) În cazul efectuării unor lucrări de reamenajare sau modernizare a rețelei sale de acces, furnizorul-ofertant va întreprinde toate acțiunile pentru ca furnizorul-solicitant să poată furniza în continuare propriile servicii de comunicații electronice cu menținerea calității acestora, prin intermediul accesului la bucla locală.
- 47) În cazul în care furnizorul-ofertant refuză să furnizeze colocarea, accesul la bucla locală sau serviciile asociate necesare acestui tip de acces, acesta are obligația să justifice refuzul și să informeze în scris furnizorul-solicitant și Agenția în termen de maxim 5 zile calendaristice. Furnizorul-solicitant poate solicita Agenției inspectarea capacităților în vederea aprecierii refuzului și să asiste la inspectarea dată.

- 48) În cazul unor operațiuni de reamenajare sau modernizare a rețelei sale de acces, furnizorul-ofertant este obligat să ia toate măsurile pentru ca furnizorul-solicitant să beneficieze în continuare de serviciile de acces la bucla locală și de bitstream, în condiții de preț și calitate nu mai puțin favorabile decât cele inițiale.
- 49) În cazul desființării buclelor/subbuclelor locale și/sau înlocuirii lor cu linii de acces prin fibră optică sau înlocuirii unor porțiuni ale buclei/subbuclei locale, prin reducerea segmentelor de cupru ale buclelor de acces local al abonaților, furnizorul-ofertant va oferi un serviciu de acces de tip bitstream pentru acces la abonații, ale căror bucle de acces sunt înlocuite.
- 50) Furnizorul-ofertant are obligația să asigure livrarea buclei/subbuclei locale, cu excepția cazului în care este solicitată la o dată ulterioară, după cum urmează:
- 1) într-un termen ce nu depășește 5 zile calendaristice – în cazul accesului partajat sau de tip bitstream la bucla locală, la linii neocupate de un serviciu în bandă largă;
 - 2) într-un termen ce nu depășește 10 zile calendaristice – pentru restul cazurilor de solicitări de livrare a buclei locale.
- 51) Furnizorul-ofertant are obligația:
- 1) de a implementa în termen de până la 6 luni din data intrării în vigoare a prezentelor obligații, un sistem electronic de plasare a comenzilor, care să corespundă reglementărilor Agenției;
 - 2) de a asigura în termen de până la 9 luni din data aprobării reglementărilor relevante, automatizarea sistemului electronic de plasare a comenzilor pentru a răspunde cerințelor de comunicare în timp real a informațiilor.

Capitolul II

OBLIGAȚIA DE ASIGURARE A TRANSPARENȚEI, INCLUSIV DE PUBLICARE A OFERTEI DE REFERINȚĂ PENTRU ACCES

Secțiunea 1. Oferta de Referință pentru Acces

- 52) În termen de până la 90 de zile din data intrării în vigoare a prezentelor obligații, furnizorul-ofertant va publica pe pagina sa de Internet o Ofertă de Referință pentru Acces, denumită în continuare ORA, care reprezintă un angajament public de a furniza servicii de acces la bucla/subbucla locală și servicii asociate oricărui furnizor-solicitant în toate locațiile publicate și în condițiile și termenii anunțați, precum și informații despre rețeaua de acces și infrastructura asociată oferită în legătură cu aceasta.

- 53) Termenii și condițiile din ORA vor corespunde obligațiilor impuse prin prezenta Hotărâre și vor include, dar nu se vor limita la următoarele date și informații vizînd:
- 1) rețeaua de acces pe care o operează furnizorul-ofertant în detalierea cerută;
 - 2) serviciile oferite la fiecare repartitor principal sau intermediar, precum și în fiecare locație de colectare a buclelor prin bitstream;
 - 3) termenele în care se oferă serviciile și nivelul minim de calitate a acestora;
 - 4) liniile închiriate disponibile și punctele de colectare a lor;
 - 5) prețurile la toate serviciile de acces și serviciile asociate acestor, într-un mod suficient de detaliere;
 - 6) cerințele tehnice față de echipamentele furnizorilor-solicitanți;
 - 7) cerințele și procedura de acces la echipamentele și spațiile colocate ale personalului furnizorilor-solicitanți;
 - 8) înlăturarea deranjamentelor;
 - 9) caracteristicile rețelei sau segmentelor de transport susținute de echipamentele furnizorului-ofertant;
 - 10) opțiuni rezonabile pentru alegerea parametrilor de calitate a serviciilor de tip bitstream, cum ar fi ratele de agregare;
 - 11) orice alegere a tehnologiei de interfață susținută de echipamentele furnizorului-ofertant în cazul serviciilor de tip bitstream;
 - 12) opțiuni pentru înlăturarea cu prioritate a defectelor;
 - 13) procedura de plasare a comenzilor și procesare a lor.
- 54) Informațiile despre rețeaua de acces pe care o operează furnizorul-ofertant trebuie să fie prezentate astfel, încât furnizorii-solicitanți să poată alege în mod eficient punctele de acces și să-și poată planifica dezvoltarea propriilor rețele sau servicii de comunicații electronice. Informațiile vor include, dar nu se vor limita la următoarele:
- 1) adresele, inclusiv codurile poștale, ale tuturor repartitoarelor principale și intermediare numerotate printr-o sistemă de numere individuale pentru fiecare repartitor principal sau intermediar;
 - 2) numărul buclelor/subbuclelor locale utilizate sau utilizabile, pentru fiecare repartitor principal și, respectiv, intermediar și durata de funcționare rămasă (dacă a fost stabilită) a acestora;
 - 3) numerotarea telefonică utilizată de buclele de acces deservite de fiecare repartitor principal sau secundar, în formă de blocuri de numere utilizate la acestea;
 - 4) lungimea medie a buclelor locale sau subbuclelor locale, pentru fiecare repartitor principal;
 - 5) durata de funcționare rămasă a fiecărui repartitor principal și intermediar;
 - 6) tipul și caracteristicile tehnice ale buclelor sau subbuclelor locale: lungime, diametru, eventuala prezență a unor echipamente pasive sau

- active, lungimea derivațiilor, precum și parametrii tehnici și de calitate obținuți în urma testelor efectuate, astfel încât pe baza acestor parametri să se poată stabili cu ușurință și exactitate tipurile de servicii de comunicații electronice în bandă largă care pot fi furnizate pe bucla sau subbucla locală respectivă;
- 7) defectele sau deranjamentele cunoscute de către furnizorul-ofertant la fiecare repartitor principal sau intermediar, precum și sumar defectele sau deranjamentele cunoscute la buclele sau subbuclele locale deservite de acestea;
 - 8) informații cu privire la spațiile colocabile la fiecare repartitor principal sau intermediar, inclusiv cu referire la modul de colocare fizică și virtuală;
 - 9) numărul buclelor locale ce pot fi colectate la fiecare locație de colectare a buclelor locale prin bitstream și blocurile de numere telefonice aferente acestor bucle, localitățile pe care le reprezintă;
 - 10) alte informații statistice existente referitoare la rețeaua de acces a furnizorului-ofertant.
- 55) ORA va fi însoțită de un acord cadru tipizat, care la solicitare, va fi pus la dispoziția oricărui furnizor-solicitant. Acordul va fi rezonabil și va avea structura respectivă pentru ca furnizor-solicitant să poată selecta serviciile necesare din lista serviciilor oferite disponibile în ORA și să semneze acordul fără negocieri suplimentare, cu excepția cazului în care furnizorul-solicitant necesită servicii sau facilități suplimentare.
- 56) ORA va include o descriere detaliată a serviciilor oferite și prețurile acestora, astfel încât un furnizor-solicitant să poată, fără efort nejustificat, să selecteze serviciile necesare și să calculeze suma totală a plăților aferente accesului. În cazul în care furnizarea unui serviciu sau facilitate este condiționată în practică de furnizarea unui alt serviciu sau facilitate, această relație se menționează în mod clar.
- 57) Furnizorul-ofertant va fi gata să semneze acordurile bazate pe ORA odată cu publicarea ORA.
- 58) În cazul în care Agenția cere furnizorului-ofertant să modifice ORA, iar această cerință este emisă în termen de cel mult șase luni după publicarea ORA, furnizorii-solicitanți vor avea posibilitatea de modificare retroactivă a acordurilor semnate, iar furnizorul –ofertant va avea obligația de rambursare a supraplăților suplimentare în conformitate cu orice amendamente la proiectul de acord din ORA.
- 59) În cazul în care, furnizorul-ofertant intenționează să modifice sau să completeze ORA, proiectul modificărilor sau completărilor va fi depus la Agenție, în format electronic și pe suport de hârtie, cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de data punerii în aplicare și va fi publicat pe pagina de Internet a furnizorului-ofertant cu cel puțin 15 zile înainte de data punerii în aplicare. În cazul unor modificări de structură sau mai mult de 50% din

conținutul ORA, proiectul trebuie depus la Agenție cu cel puțin 6 luni înainte de data punerii în aplicare și publicat pe pagina de Internet a furnizorului cu cel puțin 2 luni înainte de data punerii în aplicare, cu excepția cazului în care modificarea sau completarea se realizează la cerința Agenției.

- 60) Orice limitare privind furnizarea serviciilor de acces la bucla/subbucla locală la oricare repartitor principal sau intermediar și de tip bitstream trebuie prevăzută expres în ORA, cu indicarea datei estimative de înlăturare a acesteia.

Secțiunea 2. Alte prevederi cu privire la transparență

- 61) Furnizorul-ofertant va prezenta Agenției acordul cadru tipizat pentru acces la bucla locală la data publicării acestuia pe suport de hârtie și în format electronic, pentru verificarea executării prezentelor condiții.
- 62) Acordul de acces la bucla locală a rețelei publice de telefonie fixă pe care o operează furnizorul-ofertant se va negocia cu bună credință.
- 63) Termenul pentru efectuarea suplimentării Acordului-cadru privind accesul la noi locații sau majorarea capacităților oferite va fi unul rezonabil, dar nu va depăși 15 zile calendaristice din data solicitării acestora.
- 64) În cazul în care furnizorul-ofertant nu va asigura furnizarea accesului la bucla locală în termenele și condițiile prevăzute în ORA, acesta are obligația să justifice neasigurarea accesului la bucla locală și să informeze în scris, despre acest fapt furnizorul-solicitant și Agenția cu cel puțin 45 zile calendaristice înainte de expirarea termenului prevăzut în ORA.
- 65) Furnizorul-ofertant va depune la Agenție o copie de pe fiecare acord de acces și a oricărei modificări în termen de 5 zile lucrătoare de la data semnării.
- 66) Modul de compensare a prejudiciilor cauzate de nerespectarea termenilor stabiliți pentru furnizarea accesului la bucla locală va fi stabilit în acordul încheiat între părți și va prevedea cel puțin acoperirea prejudiciilor furnizorului-solicitant cauzate în legătură cu imposibilitatea de a beneficia de acces la bucla locală pentru perioada respectivă.
- 67) Orice modificare adusă de furnizorul-ofertant rețelei sale sau spațiilor de colocare, care ar putea afecta condițiile de acces de care beneficiază un furnizor-solicitant, va fi plasată pe pagina de Internet proprie, va fi notificată Agenția și furnizorul-solicitant cu cel puțin 90 de zile înainte de efectuarea modificării în cauză. ORA va fi modificată în termeni utili pentru a reflecta modificările efectuate rețelei sau spațiilor.
- 68) Desființarea unui repartitor principal sau intermediar va fi notificată furnizorilor-solicitanți și Agenției cu cel puțin 9 luni înainte de data preconizată pentru desființare.

- 69) Orice modificare adusă de furnizorul-ofertant rețelei sale sau spațiilor în care se acordă accesul la bucla locală, care ar putea afecta serviciile furnizorului-solicitant, sau ar produce acestuia un prejudiciu material, va fi notificată furnizorului-solicitant și Agenției cu cel puțin 90 de zile înainte de data preconizată pentru operarea modificării în cauză.
- 70) Furnizorul-ofertant are obligația de a ține evidența, de a expune pe pagina sa de internet și de a prezenta Agenției trimestrial, pînă la data de 15 a lunii următoare trimestrului de gestiune următoarelor informații:
- 1) lista cererilor depuse pentru încheierea acordurilor de acces și celor de modificare sau completare a lor, denumirea furnizorilor - solicitanți ce au depus cererile, termenele de negociere și semnare a acordurilor de acces, lista acordurilor încheiate cu indicarea furnizorului - solicitant;
 - 2) numărul de bucle locale închiriate la sfârșitul perioadei de raportare de fiecare furnizor-solicitant la fiecare locație de acces, pe tipuri de acces partajat, total sau de tip bitstream;
 - 3) numărul cererilor de oferire a accesului la bucle locale în timpul anului, durata medie, în zile, a livrării buclelor la fiecare locație de acces sau colectare și ponderea livrărilor ce au fost realizate în termenul cerut prin prezentele condiții;
 - 4) numărul și ponderea cererilor de livrare a buclelor nesoluționate și, grupat, cauzele din care nu s-a reușit soluționarea.

Capitolul III

OBLIGAȚIA DE NEADMITERE A DISCRIMINĂRII

- 71) Furnizorul-ofertant nu va condiționa furnizarea serviciilor de acces fizic la bucla locală, acces de bitstream, colocare, sau altor servicii, pe care este obligat să le ofere, prin cerințe de achiziționare de către furnizorul-solicitant a altor servicii decât cele solicitate, sau de angajare a unui volum minim de servicii.
- 72) Furnizorul-ofertant nu va condiționa și nici limita serviciile care sunt furnizate de furnizorul-solicitant sau utilizate de abonații acestui, precum natura, calitatea sau cantitatea serviciilor.
- 73) Furnizorul-ofertant va asigura principiul de nediscriminare la punerea la dispoziție a informațiilor și serviciilor de acces la bucla locală și la serviciile de acces de tip bitstream la bucla locală, precum și la serviciile complementare acestor, de tip: colocare, acces prin canalizare și galerii de cabluri, servicii de backhole etc.
- 74) Furnizorul-ofertant va oferi condiții echivalente tuturor furnizorilor-solicitanți, precum și nu mai puțin avantajoase decât condițiile oferite propriilor activități cu amănuntul, inclusiv în ceea ce privește calitatea și

prețul, cu cele oferite pentru propriile servicii sau pentru serviciile filialelor, persoanelor afiliate sau partenerilor lor.

- 75) Dacă furnizorul-ofertant oferă într-un acord de acces condiții mai favorabile furnizorului-solicitant decât cele prevăzute în ORA, atunci aceste condiții vor fi oferite pe principii nediscriminatorii tuturor celorlalți furnizori-solicitanți.
- 76) Furnizorul-ofertant va asigura că serviciile sale sunt suficient de dezagregate, astfel încât furnizorii-solicitanți să nu fie condiționați să plătească pentru resursele ce nu sînt necesare serviciului pe care l-au solicitat.
- 77) Furnizorul-ofertant nu va impune furnizorului-solicitant cerințe de securitate privind echipamentele acestuia mai stricte decât acelea pe care le practică pentru propriile echipamente.
- 78) Furnizorul-ofertant, în scopul asigurării nediscriminării, va furniza la solicitarea Agenției înregistrări contabile, inclusiv date privind veniturile obținute de la furnizarea serviciilor de acces la bucla/subbucla locală.
- 79) Furnizorul-ofertant va furniza transparent transportarea informațiilor prin propriile echipamente de rețea active, fără a utiliza careva mijloace de inspectare adâncă a pachetelor și de culegere a informațiilor despre utilizatori, serviciile furnizate/consumate, caracteristicile comunicațiilor, preferințe de consum.
- 80) Furnizorul-ofertant va trata în mod egal, după principiul primul venit – primul deservit, utilizatorii proprii ce solicită servicii de acces în bandă largă și orice furnizor-solicitant de acces de tip bitstream la bucla locală, în vederea utilizării capacităților disponibile ale echipamentelor DSLAM sau de funcționalitate echivalentă.
- 81) Viteza de transmisie a datelor și calitatea serviciilor bazate pe accesul de tip bitstream vor fi echivalente vitezei și calității serviciilor de transmisie a datelor pentru abonații proprii și se va respecta principiul *best-effort*.
- 82) Furnizorul-ofertant nu va utiliza practici de prioritizare a traficului propriilor abonați în bandă largă față de traficul utilizatorilor oricărui furnizor-solicitant a accesului de tip bitstream.
- 83) Furnizorul-ofertant nu va admite practici de Winback față de abonați ce-și schimbă furnizorul de servicii de acces în bandă largă.
- 84) Furnizorul-ofertant nu va utiliza informațiile obținute în urma acțiunilor de cereri ale furnizorilor-solicitanți sau abonaților de conectare a serviciilor, schimbare a furnizorului, pentru a contacta abonații și de a le oferi avantaje comparabile cu cele menționate la acțiunile de Winback.

Capitolul IV
OBLIGAȚIA REFERITOARE LA CONTROLUL PREȚURILOR,
INCLUSIV OBLIGAȚIA DE FUNDAMENTARE A PREȚURILOR ÎN
FUNCȚIE DE COSTURI

- 85) Furnizorul-ofertant are obligația de fundamentare în funcție de LRIC a prețurilor pentru acces fizic la bucla locală și serviciile asociate acestuia, precum și serviciile asociate accesului de tip bitstream, iar pentru acces de tip bitstream la bucla locală - în funcție de retail-minus, aprobate de Agenție. Furnizorul-ofertant trebuie să asigure detalierea suficientă a prețurilor pentru a asigura ca furnizorii-solicitanți nu plătesc pentru resurse care nu sunt necesare serviciului pe care l-au solicitat.
- 86) Prețurile maxime ce pot fi percepute de furnizorul-ofertant, pînă la aprobarea mecanismelor referitoare la controlul prețurilor în funcție de costuri pentru serviciile de acces la bucla locală și de tip bitstream, vor fi următoarele:
- 1) Plăți unice, fără TVA, pentru:
 - a) crosarea unei bucle/subbucle locale – 100 lei..
 - 2) Plăți lunare, fără TVA, pentru:
 - a) acces total la bucla locală – 70 lei;
 - b) acces partajat la bucla locală – 35 lei;
 - c) acces total la subbucla locală la nivelul unui repartitor intermediar– 55 lei ;
 - d) acces partajat la subbucla locală la nivelul unui repartitor intermediar – 15 lei;
 - e) acces prin bitstream la nivel național – 75% din cel mai mic preț cu amănuntul al furnizorului-ofertant corespunzător vitezei de acces pe segmentul național;
 - f) acces prin bitstream la nivel regional – 70% din cel mai mic preț cu amănuntul al furnizorului-ofertant corespunzător vitezei de acces pe segmentul regional;
 - g) acces prin bitstream la nivel DSLAM – 65% din cel mai mic preț cu amănuntul al furnizorului-ofertant corespunzător vitezei de acces pe segmentul local;
 - h) închiriere spațiu colocare în or. Chișinău – 200 lei/m.p.;
 - i) închiriere spațiu colocare în or. Bălți – 140 lei/m.p.;
 - j) închiriere spațiu colocare în alte orașe – 100 lei/m.p.
 - k) închiriere spațiu colocare în alte localități – 80 lei/m.p.

- 87) Prețurile pentru accesul la bucla și subbucla locală sunt stabilite la nivel național. Prețurile pentru acces de tip bitstream se vor determina la nivel național.

Capitolul V

OBLIGAȚIA DE ȚINERE A EVIDENȚEI CONTABILE SEPARATĂ

- 88) Furnizorul-ofertant va îndeplini obligația de evidență contabilă separată conform reglementărilor relevante, aprobate de Agenție.
- 89) Furnizorul-ofertant va ține evidența contabilă separată, în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru activitățile care au legătură cu accesul la rețeaua furnizorului-ofertant sau la infrastructura asociată acesteia.
- 90) Furnizorul-ofertant va publica anual, în termen de până la 30 aprilie a fiecărui an, o declarație privind implementarea evidenței contabile separate.
- 91) Furnizorul-ofertant va supune verificării din partea unui auditor independent modul de implementare a evidenței contabile separate și va prezenta Agenției raportul de audit anual pentru în termen de până la 31 mai a fiecărui an următor anului de gestiune.